

A könyvvé váló Száguldó cirkusz

A Forma-1 tipikusan az a műfaj, amit nézni kell – mint a sportokat úgy általában. Mégis elképesztő szakirodalma van a sportágnak, és szerencsére az utóbbi két évtizedben Magyarországon is

jelentek-jelennek meg olyan könyvek, amelyeket egy rajongó ott kell tudjon a polcán. Simon István *Száguldó cirkusz-évkönyv* sorozata ilyen.

Mint ahogy magának az 1950-ben indult Forma-1-nek megvannak a maga jól elkülöníthető korszakai, a Forma-1-es könyveknek is. Az angolszász és a német nyelvű szakirodalom legendás, egy-egy, még az

1950-es években megjelent opuszáért, versenyzői (ön)életrajzáért az E-bay-en vagy más célzott helyeken több száz eurót is elkérnek. A szomszédos Ausztriában, ahol Jochen Rindt miatt már az 1960-as években kitört a F1-őrület, a legendás Heinz Prüller tévériporter 1971-től máig publikálja évről évre a *Grand Prix Story* című sorozatát – a legelső, már ritkasággá vált darabok szintén csillagászati összegért cserélnek gazdát.

Magyarországon Almássy Tibor tett közzé először igazán értékelhető munkát Forma-1 terén. Ez volt az amúgy szintén legendássá vált *Autóversenyzők, versenyautó* című mű (1975, majd 1980). Persze, a Magyar Nagydíj 1986-os megrendezése után több könyv is megjelent (Oltványi Tamás, Jakab József, Dávid Sándor tollából), ám ezek színvonala, hitelessége elég hullámzó volt.

Be kellett érnie annak az ifjú újságíró-generációnak, akik már eleve a Forma-1-en nőttek fel, tudtak nézni a magyar közvetítés mellett Eurosportot, német RTL-t, RAI-t, majd, immár zszurnalisztaként el is jutottak a nagydíjakra: tényleg tudták, mi történik a pit lane-en és a paddockban.

Ennek a csapatnak egyik legmarkánsabb, tudatosan építkező figurája Simon István. Már a húszas éveinek közepén járva kopogtatott a honi autós lapoknál, és amint lehetősége lett rá, a futamokon is rendszeresen feltűnt – előbb a Hungaroringen, majd Zeltwegben, Imolában, Monzában, és így tovább. Azt azért jó tudni, hogy a tévé társaságokon kívül nincs olyan magyar nyomtatott sajtóorgánium, de még internetes oldal sem, amelyik megengedhetné magának az állandó F1-es tudósító utaztatását. A szakírónak marad tehát az évi egy-két-három futam, az évek során kiépített szakmai kapcsolatok, a sajtósokkal meglévő kollegiális viszony – és az e-mailezés, a csapat-honlapok, a média területén való információszerezés.

Innen is kell szemlélni azt az erőfeszítést, amit a *Száguldó cirkusz* évkönyvek összeállítása, megírása jelent. Természetesen első a lelkesedés, az F1 szeretete – de ebből még nem lesz könyv, vagy legalábbis nem ilyen, amilyen a 2000 óta megjelenő sorozat legutóbbi darabja, a 2012/13-as kötet, ami – első ízben – a Duna International Kiadó gondozásában jelent meg.

Nyilván ha valaki már több mint tíz éve végzi ezt a munkát, meglehetősen rutinja van, ám épp emiatt arra is kell figyelnie, hogy ne legyen önismétlő, és valamelyest – nyilván, itt is az anyagi lehetőségek fényében – kövesse a F1-es szakkönyvek nemzetközi trendjét. Talán a legnehezebb: megtalálni az arányokat. A Forma-1 egy nagyon a képekre építő, vagyis könyv esetében fotós műfaj. A csillogó, színes autócsodák jelentik az egyik vonzerőt, és persze a pilóták, akik uralják a 700-800 lóerős gépeket. A jó fotó mindent visz – pláne, ha olyan akciók tarkítják a szezont, mint a 2012-es évad talán legemlékezetesebb és egyben leginkább hajmeresztő pillanatai, a Belga Nagydíj rajtja Spa-Francorchampsban. A kép mindent elmond, de mégis meg kell találni mellé a szükséges szöveget is.

Milyen legyen ez a szöveg? Száraz, tárgyyszerű – vagy izzon át rajta a riporter adrenalin szintje? És ez természetesen érvényes az egész kötetre. Egy szezonra visszaillesztő könyvben helye kell legyen a tudósításszerű beszámolóknak, némi analízisnek és legalább ennyire fontos a Forma-1 „bulvár” oldala is: a sztorik, az anekdoták, az érdekességek. Aki annyi Forma-1 kiadványt olvasott, látott és írt, mint Simon István, annak ezek a szakmai fortélyok már a kisujjában vannak – és mivel jó tollú zszurnalisztáról van szó, mindezek mellett megvan a saját látásmódja és felismerhető hangja is. Nem véletlen, hogy a *Száguldó cirkusz* fenn tudott maradni ennyi éven át, és a rajongók türelmetlenül várják a szezon végeztével az újabb kötet megjelenését, hogy legalább ezt lapozgathassák a holt idényben, míg nem kezdődik az új világbajnokság.

A 2012-es kötet nem véletlenül jelent meg az MTVA támogatásával. Szerzőnk tagja volt a közmédiához több mint egy évtized után visszakerült közvetítő csapatnak. Ezúttal tehát nem a versenypályák sajtóközpontjában és a paddockban dolgozott, hanem részt vett a műsorok elkészítésében, a tévéadások élvezetességétélében. Ez is olyan plusz, ami honi körülmények között csak nagyon keveseknek adatik meg; jogos tehát az is, hogy a F1-es sztárok mellett Simon István egy-egy portré és rövid szezonértékelő erejéig bemutatja a tévé- és rádióközvetítések arcait.

Mindent összevetve a *Száguldó cirkusz 2012/2013* méltó a szenzációra sikerült tavalyi évadhoz. Legyen még sok ilyen – Forma-1 szezon és könyv is!

Simon István: *A Száguldó cirkusz 2012–2013*
Duna International Kiadó, 2012, 176 oldal, 4990 Ft